

Матвієнко Т.І.

кандидат філологічних наук, доцент,

Київський національний університет театру, кіно і телебачення

імені І.К. Карпенка-Карого

ОСОБЛИВОСТІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ

В сучасних умовах процес глобалізації призводить до розширення взаємодії різних країн, народів та їхніх культур, що здійснюється за допомогою культурних обмінів і прямих контактів між державними інститутами, соціальними групами, громадськими рухами, шляхом наукового співробітництва, торгівлі, туризму, освіти. Спілкування з іноземцями, з представниками інших культур входить у повсякденне життя. Все частіше вищі навчальні заклади (ВНЗ) здійснюють обмін студентами, викладачі організують спільні проекти і проходять стажування за кордоном, приймаючи, таким чином, участь в міжкультурній комунікації та діалозі культур.

Останнім часом спостерігається тенденція до збільшення кількості іноземних громадян, які бажають отримати вищу професійну освіту в українських вузах. У зв'язку з цим актуальним постає питання про мовну підготовку майбутніх іноземних фахівців, метою якої є формування загальномовної і професійної мовної та комунікативної компетенцій, що дозволяють здійснювати спілкування українською мовою в різних комунікативних ситуаціях.

Відмітимо, що першим етапом навчання для іноземних громадян є підготовчий факультет (відділення), де вони здобувають знання для подальшого успішного навчання у ВНЗ. Так на початковому етапі навчання української мови іноземні студенти знайомляться з фонетикою мови, з класифікацією звуків, нормами вимови голосних і приголосних, різних звукосполучень, набувають артикуляційні навички. Для успішного оволодіння мовою студентам потрібно розвивати слухо-вимовні навички, які лежать в

основі формування всіх видів мовленнєвої діяльності – говоріння, читання, письма, аудіювання [1].

Читання виступає одним із важливих видів мовленнєвої діяльності іноземних студентів. В процесі читання тексту, вони намагаються повторювати звуки, букви, слова та граматику мови, запам'ятовувати написання слів, значення словосполучень. Від уміння іноземних студентів читати правильно й швидко залежать їх успіхи в навчанні, у розвитку грамотності. Завдяки читанню, іноземні студенти отримують матеріал для формування навичок і умінь у інших видах мовленнєвої діяльності.

Наступною умовою навчання іноземних студентів у ВНЗ є оволодіння ними навичками письмового мовлення. Їх формування тісно пов'язано з говорінням. На початковому етапі навчання письмове мовлення має більш послідовну структуру та передбачає фіксацію усного мовлення. У практиці викладання мови іноземцям пропонується навчання на розмовній основі здійснюючи опору на діалоги. Також з метою розвитку письмового мовлення рекомендуються різні типи завдань: заміна коротких відповідей повними; вправи, які звернені до студента й передбачають повну відповідь на питання; записування студентом змісту прослуханого діалогу із заміною прямого мовлення непрямым [2].

Таким чином, процес навчання іноземних студентів українській мові як мові спеціальності відрізняється багатоаспектністю і багатогранністю. Викладачам важливо враховувати низку факторів (лінгвістичних, соціокультурологічних, етнокультурних і т.д.), щоб навчання українській мові навіть на початковому етапі сприяло формуванню компетенцій, необхідних для успішної та ефективної комунікації в сфері професійної діяльності.

Література

1. Коваленко В., Кревс В., Цісар Н. До питання про мовну підготовку слухачів-іноземців на підготовчих факультетах/відділеннях для іноземних громадян. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2015. Вип. 11. С. 1018.

2. Ушакова Н., Тростинська О. Вивчення української мови студентами-іноземцями: концептуальні засади. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 12-21.